

21+ toets Mens & Maatschappij

2024 – 2025

Zaterdag 8 februari – 08.00-10.00 uur

Afval een Kostbare zaak

Vraag 1 – Antwoord D - 1 punt

Vraag 2 – Antwoord B - 1 punt

Vraag 3 – Antwoord C - 1 punt

Vraag 4 – Antwoord D - 1 punt

Vraag 5 – 2 punten

Afbreekbaar afval is afval dat door bacteriën en schimmels afgebroken wordt (en omgezet wordt in vruchtbare grond). Voorbeelden van afbreekbaar afval zijn voedselresten, papier, tuinafval,

1 punt voor omschrijving afbreekbaar afval, 1 punt voor twee voorbeelden van afbreekbaar afval.

Vraag 6 – 3 punten

Wanneer de bevolking toeneemt (1) en de mensen door een hogere welvaart meer gaan consumeren (1) kan dit tot gevolg hebben dat er meer afval geproduceerd wordt (1).

Vraag 7 – 2 punten

Minder mensen, veel afval afbreekbaar, mensen bezaten minder omdat ze arm waren, hergebruik, minder consumptie o.a. geen fastfood restaurants.

1 punt per 2 redenen

Vraag 8 – 4 punten

Wanneer de mensen alleen maar meer blijven consumeren (1) en niet bewust met hun afval omgaan (1) zal de productie van huishoudelijk afval alleen maar toenemen. (1) Afname van het huishoudelijk afval kan alleen door onder andere (refuse, reuse, reduce en recycle). (1)

Vraag 9 – 3 punten

Aspirant student kan kiezen uit de vier genoemde argumenten uit het lesmateriaal (1) – geen plek, illegaal storten en weggooien afval in de natuur, veel afval is niet afbreekbaar en veel afval bevat schadelijke stoffen – en geeft twee goede argumenten (2).

Vraag 10 – 3 punten

Resten van vloeibare afvalstoffen komen in de bodem terecht. (1) Uiteindelijk stromen deze stoffen door de bodem heen (1) en komen zo in het grondwater terecht en op Aruba uiteindelijk in zee. (1)

Vraag 11 – 2 punten

Nadelen die genoemd kunnen worden zijn rookoverlast, stankoverlast, schadelijke stoffen die vrijkomen bij het verbranden, niet alles verbrand er blijft restafval over, ...

Vraag 12 – 4 punten

Aruba is een klein land. Het is voor kleine landen moeilijk om heel grote investeringen te doen in bijvoorbeeld een vuilverbrandingsinstallatie of in grote systemen waar al het afval gescheiden en verwerkt wordt. Daarnaast is het een probleem om een 'geschikte' plek te vinden waar al het afval naar toe gebracht moet worden (dump). De omgeving en de mensen moeten er zo min mogelijk last van ondervinden.

Uitleg relatie met kleinschaligheid – 2 punten. Uitleg relatie met ruimtelijke ordening – 2 punten

Vraag 13 – 2 punten

Voorbeelden van producten die gerecycled kunnen worden zijn: papier/karton, glas, tuinafval, afgewerkte olie, blikjes, ...

Vraag 14 – 2 punten

Bij recycling wordt niet het voorwerp/product maar wel het materiaal opnieuw gebruikt. Bijvoorbeeld van oud papier wordt nieuw papier gemaakt, oude olie kan opnieuw geraffineerd worden en van afbreekbaar afval kan tuinaarde gemaakt worden. Bij hergebruik wordt het voorwerp/product in dezelfde vorm nog een keer gebruikt. Denk aan lege flessen of bijvoorbeeld een lege plastic broodzak die je nog een keer kunt gebruiken als zak in je pedaalemmer.

Vraag 15 – 3 punten

Duurzaamheid houdt in dat je bewust met het milieu, de natuur en je omgeving omgaat. Nu en voor in de toekomst. Wanneer je duurzaamheid nastreeft, probeer je zo min mogelijk afval te produceren. Het afval dat dan toch nog geproduceerd wordt moet op een zo milieuvriendelijk mogelijke manier verwerkt worden. Liefst door te recycleren.

Uitleg van wat duurzaamheid is – 1 punt. Uitleg relatie met het milieu en afval – 2 punten.

34 punten

Vraag 16 – Antwoord B - 1 punt

Vraag 17 – Antwoord A - 1 punt

Vraag 18 – 1 punt

Men was bang dat de post informatie kon bevatten, oorlogsgeheimen die in verkeerde (Duitse) handen terecht zou kunnen komen.

Vraag 19 – 2 punten

Door de komst van de soldaten is er ineens veel meer te doen op de eilanden. Er komt meer werk, omdat het leger hulp nodig heeft. Ook kopen de soldaten hun eten en spullen op het eiland. Ze geven feesten om te ontspannen, er worden films gedraaid.

Vraag 20 – 4 punten

Wanneer je iets herdenkt sta je stil bij het overlijden van iemand of bij een verdrietige gebeurtenis. Bij het herdenken van de Tweede Wereldoorlog staan we stil bij alle oorlogsslachtoffers van het Koninkrijk der Nederlanden. (2) We kunnen dat nog steeds herdenken omdat we binnen het Koninkrijk in vrijheid leven. (1) Daarom staan we bij het herdenken ook stil bij het leven in vrijheid. Dat is voor ons gewoon, maar voor heel veel andere mensen in de wereld niet. (1)

Vraag 21 – 4 punten

Politieke onderdrukking wil zeggen dat de inwoners door de staat allerlei beperkingen worden opgelegd. Je kunt je niet meer vrij bewegen en zeggen of schrijven wat je wil. Tegenstanders van de staat kunnen zomaar opgepakt worden en gevangengezet of erger. (2)

Gevolgen van de politieke onderdrukking in Venezuela zijn onder andere: grote tekorten aan voedsel en medicijnen, inflatie, geweld en grote aantallen vluchtelingen. (2)

Vraag 22 – 4 punten

Vrijheid van meningsuiting

Vrij zijn van armoede

Vrijheid van godsdienst

Vrij zijn van angst

18 punten

Natuur

- 23 – Antwoord C – 2 punten
- 24 – Antwoord A - 2 punten
- 25 – Antwoord D - 2 punten
- 26 – Antwoord C - 2 punten
- 27 – Antwoord B - 2 punten
- 28 – Antwoord B - 2 punten

12 punten

Natuur & Techniek

- 29 – Antwoord C - 2 punten
- 30 – Antwoord D - 2 punten
- 31 – Antwoord B - 2 punten
- 32 – Antwoord C - 2 punten
- 33 – Antwoord A - 2 punten
- 34 – Antwoord A - 2 punten

12 punten